

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{250213}}

Tid: 14:30–17:00

Plats: KS-salen Rådhuset

Paragrafer:

Närvarande

Ledamöter

Marcela Kovacsova

Soraya Post

Nuri Selim

Maria Bogeblad

Tuula Friman

Juha Nyman

Grofo Ichtlander Vävström

Samir Mehmed

Blerta Hoti (S)

Beatrice Klein (V)

Per Holm (D)

Karin Östring Bergman ©

Agneta Kjaerbeck (SD)

Övriga närvarande

Stina Hansson, samordnare stadsledningskontoret. Emil Bagarowicz, Romano Center i Väst.

[Namn]

Justeringsdag: 2025-04-03

Underskrifter

Sekreterare

Stina Hansson

Ordförande

Nuri Selim

Justerande

Karin Östring Bergman

§ 1

Ordföranden öppnade mötet

Presentationsrunda. Välkomnande av nya ledamöter.

§ 2

Föregående mötesprotokoll godkändes

§ 3

Karin Östring Bergman valdes till justerare

§ 4

Dagordningen fastställdes

§ 5

Stående punkt – kort uppdatering efter föregående sammanträde

Marcela Kovacsova gav en kort redogörelse för uppmärksammandet av Förintelsens minnesdag den 27/1. Hon konstaterade att balansen i talen var betydligt bättre. Den romska minoriteten var en tydlig del av berättelsen om förintelsen. Däremot var representationen lite för svag och det ska göras en utvärdering hur vi arbetar framåt. Soraya Post uttryckte kritik över representationen. Grofo Ichtander Vävström stärkte Marcelas bild av att det var en större balans med de olika grupperna i de olika talen.

Samordnaren berättade om en kommande dialog om med kulturförvaltningen om firande av högtidsdagar.

Samordnaren redogjorde kort för utlysningen från socialförvaltning centrum om stöd till civilsamhället för stärkande av nationella minoriteters språk och kultur.

§ 6 Dialog

Nuri inledde med att berätta vad som står i reglementet och vikten av att definiera de politiska ledamöternas roll. Han välkomnade de politiska ledamöterna att ge sin bild.

Blerta konstaterade att förskoleförvaltningen, i vars nämnd hon är ordförande, genom pådrivande av politiken och engagemang hos tjänstepersonerna har utvecklat firandet av högtidsdagar. Hon lyfte också temat kultur inom förskolan under 2024 och att det uppmärksammades på romadagen. Politikerna har bett förvaltningsdirektören om en redogörelse av hur de arbetar med att uppmärksammar historia, kultur och antiziganismen.

Blerta betonar även betydelsen av kompetensförsörjningen. Om vi ska säkerställa språk och kultur behövs personal som talar de olika språken. Det sker rekrytering av förskolelärare och lärare. Viktigt att inte ha särlösningar utan att lyfta in perspektivet i alla politikområden. Det är också viktigt att rådet fortsätter följa upp det som man enats om på sammanträdena. Till exempel hur långt ÄVO har kommit angående en träffpunkt.

Det har också anställts en romsk invånarguide för att arbeta med att fler barn ska skrivas in i förskolan.

Per Holm: Beskriver skeendet kring tidsningsbevakningen under 2022 och 2023 och rådets dialog med politikerna i kommunstyrelsen. Det framkom då att politikerna i rådet har väldigt lite kontakt med den politiska ledningen. Han konstaterade att det ansvaret måste ligga på honom själv. Det har inte blivit så mycket bättre sedan dess, och det tar han på sig. Men i socialnämnd centrum sitter finns kopplingen på ett bra och tydligt sätt. I individutskotten i centrum finns inte så många ärenden som berör romer. Det är inte en representativ socialnämnd. Men det är viktigt att vi då pratar med socialnämnderna där de ärendena kommer upp. Per beskriver att han tagit med sig frågor från rådet till socialnämnden och sitt parti. Tex att det inte finns litteratur. Det känns som viktigt att kunna föra vidare. Det är väldigt mycket man tar till sig av det här rådet och som man kan omsätta och också föra vidare i praktisk handling.

På frågan hur man skulle göra vid ett annat tillfälle med medial bevakning och politiska förslag svarar Per att det är viktigt att se att han har ett eget ansvar. Att sitta i rådet skapar en lyhördhet och vakenhet, tex på varför tidningar skriver ut att en familj är romsk även om det inte är relevant.

Soraya beskriver den stora besvikelse som den romska gruppen då kände gentemot politiken. Media jagade inte förövarna utan romer i hela Sverige. Romerna hade förväntat sig att politikerna i kommunstyrelsen inte skulle vara sålda till media så att de fattar beslut utifrån deras rapportering. Utan att de skulle agera så att romer kan känna sig skyddade mot påhopp. Många blev påhoppade och romer kontaktade RCV med sin oro. Det är inte lätt att vara rom. Vi förväntar oss att ni för vidare det vi diskuterar här. Vi säger inte att alla krav ska bli tillgodosedda men åtminstone ska de hamna på agendan.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{250213}}

Liksom förväntningarna på oss är att vi ska sprida till grupperna. Senast hade vi möte med ÄVO. Det kan inte hänga bara på att det är en ordförande i den nämnden är seriös. Det behöver vara fler som är seriösa. Vi har styrdokument att jobba med.

Marcela: Per nämnde något bra. Du nämnde att ni inte kommunicerade med kommunalråd. De sociala problem som var för familjen blev till ett romskt problem. Jag påverkas än idag. Fortfarande är inte etnicitet det som är viktigast utan problematiken som inte tar hand om missbruk mm. Det är inte romskt problem. Vi är bara människor som andra som inte får vara ifred. Varför jag är gapig och skrikig, det handlar om mitt liv och mitt barn och hennes framtid.

Jag ber om att föra fram frågorna. Glöm inte. Vi kan sitta här i tio år om ni inte kan hjälpa oss så sitter vi här i onödan.

Beatrice: Jag ska erkänna att för mig var det svårt att svara på frågorna eftersom det är mitt första möte. Jag förstår att det finns många erfarenheter här i gruppen. Men jag tänker att jag kan svara utifrån hur jag tänker att min roll ska vara. Jag ser att det handlar om att lyssna och lära om det som ni beskriver, om rättigheter. Men jag har också en roll i den politiska organisationen. Hur tar jag med mig frågorna. Jag är inom stadsutvecklingsfrågan. Det kan finnas platser som är viktiga för romsk kultur och det vill jag gärna lära mig mer om och ta in i mitt politiska arbete. Men också som en spindel i nätet inom partiet. Om det gäller andra politikområden får jag kontakta dem. I min yrkesroll kommer jag också ha ett uppmärksam öra i socialfrågorna. Jag kan inte svara mer än så. Säg gärna om ni har andra förväntningar.

Nuri: Vad fick du höra från de i partiet om arbete med romska frågan.

Beatrice: det har varit ett glapp i överlämningen. Jag ska prata med den som satt här innan. Jag representerar en annan minoritet så jag har också en förförståelse. De kanske tänkte att jag bär mer mig ett minoritetsperspektiv men det finns så klart.

Agneta sitter precis som Per i socialnämnd centrum. Det hon kommer ihåg från när hon började var att socialnämnderna blev upprörda och inte kände att de särbehandlade romer. Hon menar att det är inte så lätt för politikerna eftersom de inte är inne i frågorna så som tjänstepersonerna. Det har varit turbulent och den dialog rådet hade med hjälp av Dialogus var bra.

Göteborg har många råd. Många kommuner har inte romska råd. Man kanske utgår från kommunallagen att alla ska behandlas lika. I Göteborg ser man att det finns ett behov. Agneta betonar att hon sedan hon var ung erfarenhet av romska vänner. Hon kan känna att det finns så mycket positivt att lyfta fram. Visst har det funnits fördomar. Därför behövs det ett råd. Men ibland kan hon tycka att det är en tycka synd om mentalitet. Hon lyftar att Soraya är en stark talare och skulle vilja se fler såna personer.

Marcela betonar att frågan var vad de politiska ledamöterna tar med dig. Råd är för att vi ska ha en dialog. Antiziganismen lever än idag. Frågan är varför man sitter här och det är viktigt att man tar med sig och förvaltar frågan om nationella minoriteter. Det är en lag.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{250213}}

För annars är det oklart varför man sitter i ett råd. Nyfikenhet? Vi funkas precis som alla andra människor.

Karin berättar om att hon inte känner till någon rom i sitt parti och också har en begränsad kunskap om romsk kultur. Hon kan inte minnas att hennes föregångare i rådet har pratat om det inför någon grupp. Därför tog hon initiativ till tema råd för nationella minoriteter på ett gruppmöte. Hon har försökt vara ambassadör för uppdraget. Hon har bland annat haft samtal med representanten i kulturnämnden angående biblioteksplanen. I nämnden för demokrati och medborgarservice röstade hon för att RCV inte skulle läggas ner. Det hon lär sig tar hon med sig. Också i uppdrag som nämndeman och sitt engagemang inom folkbildning och idrott. Hon konstaterar dock att hon kan bli bättre på att föra dialog inom partiet.

Marcela: Vi kämpar med mänskliga rättighet. Man fokuserar på romsk kultur. Fokusera på våra rättighet. Tänk mest på att vi kämpar för mänskliga rättigheter även för romer.

Soraya: Romano Center är en enorm resurs med sina fem anställda. Om intresset fanns hade vi kunnat förse staden med så mycket kunskap som vi sitter på. Om hinder och lösningar. Hinder är till för att lösa. Vi ser att det är så viktigt att ni för vidare till era nämnder för att de ska ligga på. Där politikerna ligger på sipprar det ner och det börjar ske något. De som är på min nivå de har ingen auktoritet att göra något. Vi och ni behövs. Rådet finns av en anledning. Staden vill väl och förväntar sig att det sker någon form av förbättring.

Under hösten skickade vi ut brev. Vi kan inte se att vi fått gehör. Ni får ett uppdrag – jag betvivlar inte att ni gör ert bästa. Men lägg på en växel till.

Blerta: Det är viktigt att fokusera på vad kan man göra för att förebygga och motverka antiziganism. Det var därför efter stormen och förtroendegapet som jag valde jag att sitta här för att mitt parti tyckte det var viktigt att prioritera frågan. Jag är helt med på förhållningssättet att inte bara fira och uppmärksamma utan bilda och utbilda.

Soraya: Vi har haft bra samrådsmöten med olika nämnder. ÄVO och förskola är i framkant. Och de lutar sig på minoritetslagstiftningen som fokuserar på språk, kultur och traditioner. Nu ska vi på RCV fokusera på arbete och utbildning. Vi har haft möte med arbvux om att söka statsbidrag. Men inte ens det intresset är stort. Men ÄVO har sökt och grundskola och förskola. Därför lyckas de ju också. Nu har man en invånarguide på deltid som ska promota öppen förskola.

Nuri: För oss, speciellt romska aktivister ser vi romska rådet som en utgångspunkt för behovet. Det är viktigt att det utgå härifrån. Om det inte finns ett råd hur ska man lyfta frågan. Det vet vi av erfarenhet. De senaste 20 åren – Vi är romer utställningen, första romska rådet. Då fick vi nya brobyggare osv. Genom utställningen har vi träffat 100 000 göteborgare. Vi kände vi gick fram. Men sen kom polisregistret som backade oss fem steg. Då känner vi att vi inte har kraft. Men vi fortsätter.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{250213}}

Soraya: Jag vet inte om ni hört om youtubeklippet – vi fick en fråga om vi kunde köra en kortare utbildning för Burgårdens gymnasium. Det kom en person som filmade presentationen och spred den och klippte ihop på Insikt 24. Då föreslår SDs Jörgen Fogelklou att RCV ska läggas ner. Istället för att fokusera på att vi blivit utsatta och otrygga. Vi lever ständigt i detta. Vem vågar vi lita på.

Agneta: jag visste inte att man gjorde så.

Nuri återkommer till den sista punkten om förslag på en fast punkt på agendan – hur de politiska representanterna tagit frågorna vidare. Rådet konstaterar att det är ett bra förslag och bör ske en gång per termin. Samordnaren tar fram förslag på vilka sammanträden. Per betonar att det behöver vara tydligt och konkret vad frågan handlar om så det inte blir för svepande.

§ 7 PAUS

§ 8

Utvärdering av året

Blerta tycker det har varit ett konstruktivt år med bra upplägg, bra framförhållning och god ton. Arbetet går framåt och rådet arbetar konkret med specifika frågor. Per lyfter fram att det är ett gott samverkansklimat med tilltro och dialog. Marcela tycker det är bra men vill se att samtalen tas med utanför rummet till en högre nivå så att mer händer. Soraya håller med. Hon är också missnöjd med samrådsmötet med socialnämnderna som verkade tycka att de behöver komma och försvara sig snarare än lyssna och lära. Däremot mycket nöjd med ÄVO som tog till sig och var medvetna om de brister som finns. Hon ser också positivt på en checklista och återsrapportering, för att få in frågan i det ordinarie. Agendasättningen är bra. Karin lyfter att besöken från nämnder och förvaltningar har varit jätteintressanta. Vi har sett där det fungerar och inte fungerar. Vi har mött de som är intresserade och andra som inte är ett dugg intresserade. Det har varit jobbigt att se politiker som inte är intresserade. Det är sorgligt att se. Jag upplever det som meningsfullt och tycker det går framåt även om långsamt. Nuri håller med om att det varit ett bra år och hoppas på att återsrapporteringen kan bidra till mer framsteg. Maria Bogeblad har varit med på två sammanträden och menar att det varit hätska toner men att det var bättre under dagens sammanträde. Hon saknar resandefolkets perspektiv som bland annat handlar om att i större utsträckning ha assimilerats och förlorat sitt språk och tillhörighet. Hon lyfter att det ska bli intressant att se hur återsrapporteringen faller ut.

§ 9

Presentation förslag öppet samråd

Punkten stryks

§ 10

Aktuell från Romano Center i Väst

§ 11

Övriga frågor

En arbetsgrupp utses för att besvara remisser om förslag på riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service samt plan mot rasism: Marcela Kovacsova, Soraya Post, Maria Bogeblad, Grofo Ichtander Vävström och Nuri Selim.

Nuri Selim rapporterar om förberedelserna för Internationella romadagen.

Dagen högtidlighålls på Gustaf Adolfs torg med flagghissning och blomsternedläggning.

Kvällen firas på Bergsjöns kulturhus – musik, mat, moderator, unga romska musiker. Romsk enkel plockmat. En mataktivitet dagarna innan – där unga kan lära sig.

Grofo undrar varför firandet inte är i stan vilket skulle få mer uppmärksamhet från andra. Nuri betonar att det inte har kommit några till stadsmuseet på grund av att det måste vara på dagtid. Det blir för tjänstepersoner. Nu ska det blir mer av en folkfest, i förorten för att det ska vara för romer. Vi testar.

Nuri berättar också att det blir aktiviteter hela veckan för barn och unga.

Karin får klartgjort att punkt 9 har strukits.

§ 11

Ordföranden avslutade sammanträdet.

Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer

Sammanträde 250213

Stina Hansson

- Dialog med kulturförvaltningen om arrangerandet av högtidsdagar i samband med revidering av en intern riktlinje för genomförande av firande av högtidsdagar.
- Utlysning av stöd till civilsamhället för bevarande av nationella minoriteters språk och kultur. Sista ansökningsdag 16 februari. Ytterligare ansökningsmöjligheter kommer finnas. [Ansök om föreningsbidrag för bevarande av nationella minoriteters språk och kultur - Företag och organisationer - Göteborgs Stad](#)
- Uppsamlingstillfälle introduktionsutbildning 4mars kl 16.30 till 18. Utskick för anmälan kommer.

- Hur informerar ni vidare i era partier och nämnder och hur arbetar ni vidare med frågorna som lyfts på sammanträden.
- Har ni säkerställt att ni och era nämnder och partier har kunskap om den romska minoriteten och dess villkor?
- Hur fokuserar ni på att utkräva ansvar i frågorna i de nämnder där ni sitter.
- Hur ser ni att er tid i rådet ger nytta för romerna och för er själva och era politiska uppdrag. Får ni gehör. Vilken nytta ser ni?
- Politikerna välkomnas att ställa frågor för att öka sin kompetens.
- Förslag på en fast punkt på agendan hur de politiska representanterna tagit frågorna vidare. Frekvens?

Romano Center

Till Sammanträde Rådet för den nationella minoriteten romer

2025-02-13

Malin Grek

Enheten för rättighetsstärkande verksamheter

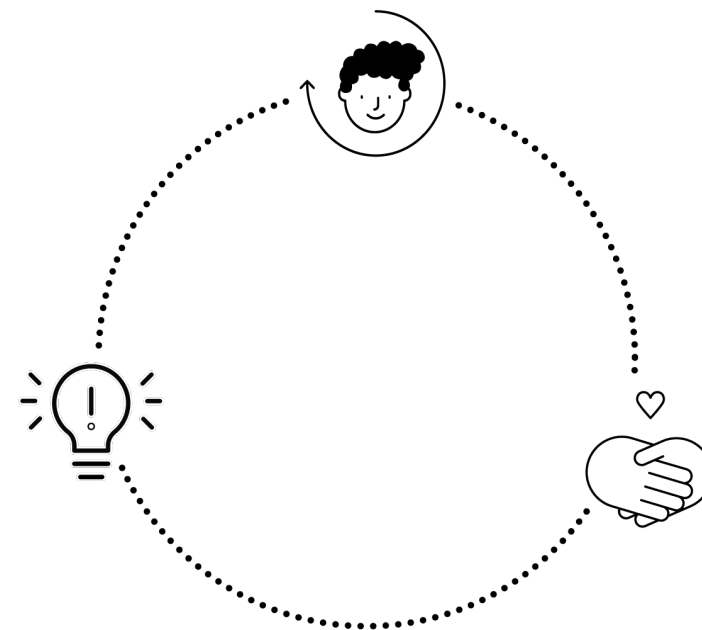
- Romano Center i Väst
- Teckenspråksforum
- Regnbågshuset

Mänskliga rättigheter

- Arbetar rättighetsbaserat för att stärka våra målgruppers rättigheter.

Stor satsning 2024 med utbildning och workshops inom mänskliga rättigheter samt utveckling av vårt arbete och struktur - Emerga

Mål att samverka kring högtidsdagar, evenemang etc.

Fokus under 2025

Mänskliga rättigheter

Fokusområden:

- Serviceutveckling och tillgänglighet
- Delaktighet och medborgarinflytande
- Individens självständighet och egenmakt
- Rättigheter och mötesplatser

Avdelningens gemensamma aktiviteter:

- Örat mot marken – insamling, analys och spridning av insikter
- Mänskliga rättigheter i fokus – en integrerad del av alla aktiviteter

Rättighetsbaserat arbete – kommunens ansvar

Mål
stärka
rättigheter
och skapa
egenmakt

Ansvar

Skyldighet att efterleva konventioner, lagar och Göteborgs Stads styrdokument.

Ickediskriminering

Nolltolerans mot diskriminering och antiziganism. våga utreda och agera.

Delaktighet och inflytande

Använd samråd för att ge romer delaktighet och möjlighet till inflytande i beslut som berör dem. Romano Center kan vara stöd.

Transparens

För att öka tillit. I fysiska möten, information och kommunikation

Inkludering

Arbeta **med** inte för.

Jämlikhet

Arbeta för att särskilt skydda och stärka utsatta individer och grupper, så som romer.

Mötesplatser och högtidsdagar

- **1 mars Internationella dagen mot diskriminering** – mötesplats med information om diskriminering i samverkan med Anti diskrimineringsbyrån Väst (troligtvis 3 mars)
- **21 mars – Dagen mot rasism**
- **12 februari Göteborgs Stads stiftelser** - information och ansökan, RCV
- **19 februari Göteborgs Stads stiftelser, rätten till modersmålsundervisning i skolan** - information och ansökan, RCV (21/2 Internationella dagen för modersmål)
- **8 mars – Internationella kvinnodagen** – lyfta rättigheter
- **7 april – mötesplats baka saviako**
- **8 april** – samverkan med Kulturförvaltningen. Firande i Bergsjöns kulturhus. RCV ordnar plockmat och tårta.
- **16 maj Romernas motståndsdag** – Emil berättar om sin resa till Auschwitz, Birkenau
- **Öppet hus för stadens verksamheter** – utbildningstillfällen samt möjlighet att ta del av inspiration från olika verksamheter.

Samverkan med Staden

Nätverksträffar 4 ggr/år

Inspiration, kunskap, planera samverkan

Kommunikationsinsatser

Exempel: tillsammans med Förskoleförvaltningen

- Film och bildmaterial om förskola – romani chib
- Film och bildmaterial om öppen förskola - romani chib

Utbildningstillfällen

Exempel: tillsammans med Grundskoleförvaltningen, utbildning av elevhälsoteam

Firande av högtidsdagar

Utveckling av insatser för att stärka romers rättigheter

Exempel: Romsk invånarguide

Stöd till andra förvaltningar kring uppbyggnad av insatser och eventuell ansökan till stadsbidrag

Kontakt

Malin Grek

malin.grek@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Demokrati och medborgarservice , Göteborgs Stad

Övriga frågor

- Förslag för Öppet samråd
- Remittering förslag till riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service (31 maj) – beslut om att svara samt beslut om arbetsgrupp
- Remittering av förslag till plan mot rasism (31 maj) – beslut om att svara samt beslut om arbetsgrupp
- Rapportering från Förintelsens minnesdag – Marcela
- Rapportering från planering av internationella romadagen - Nuri

Kontakt

Stina Hansson

stina.hansson@stadshuset.goteborg.se

Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad